

Sport, bewegen en sociale ongelijkheid

Datum geplaatst: 2 februari 2024

Deadline: **14 mei 2024, 14.00 uur**

Inhoud

1	Samenvatting	1
2	Doel subsidieoproep.....	1
2.1	Achtergrond.....	4
2.1.1	Wicked problem 1: Bewoners in aandachtswijken sporten minder	4
2.1.2	MOOI in Beweging.....	4
3	Voorwaarden en verplichtingen.....	5
3.1.	Voorwaarden	5
3.1.1.	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	5
3.1.2.	Staatssteun voorkomen	5
3.1.3.	Samenwerking en bijdrage van derden	5
3.1.4.	Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	7
3.1.5.	Praktische voorwaarden.....	7
3.2.	Verplichtingen.....	8
4	Beoordeling en prioriteitstelling	8
4.1.	Beoordelingsprocedure.....	8
4.2.	Relevantiecriteria	8
4.3.	Kwaliteitscriteria.....	9
4.4.	Prioriteitstelling	10
5	Indienen	10
5.1	Indiening via Mijn ZonMw	10
5.2	Tips.....	10
5.3	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	10
5.4	Inhoudelijke vragen.....	10
5.5	Technische vragen	11
5.6	Downloads en links.....	11
6	Bijlagen	11
6.1	Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking	12

1 Samenvatting

Wie

Een samenwerkingsverband van minimaal één hogeschool, één universiteit, drie gemeenten en drie maatschappelijke organisaties kan subsidie aanvragen. Een hogeschool of universiteit is hoofdaanvrager en bestuurlijk verantwoordelijke. Andere samenwerkingspartners zijn mede-aanvrager.

Expertise uit verschillende onderzoeksdisciplines moet worden benut en 'unusual suspects' worden betrokken. De eindgebruikers staan centraal. Inwoners en sleutelfiguren uit de betrokken lokale gemeenschappen moeten nauw betrokken worden in het project. Daarnaast zijn ook maatschappelijke organisaties (vanuit sport, sociaal domein, zorg), gemeenten en bedrijfsleven (sociaal ondernemerschap) belangrijk.

De subsidie wordt ingezet voor onderzoek gekoppeld aan experimenten in tenminste twee aandachtswijken uit grote steden en tenminste één niet grootstedelijke context.

Waarvoor

ZonMw wil met deze subsidieoproep kennis ontwikkelen over de rol van bestaanszekerheid, sociale relaties, ervaringskennis en lokale sturing & uitvoering in relatie tot sport- en beweegdeelname. Het doel is om met onderzoek en innovatie bij te dragen aan een transitie, waarin sociale ongelijkheid wordt verkleind en de sport- en beweegdeelname van mensen met een lage sociaaleconomische positie wordt vergroot.

Aansluiten bij bestaande wijkprogramma's en studies is een vereiste. Binnen het nieuwe project vindt verdieping plaats wat betreft sport en bewegen. De behoeften en mogelijkheden van gemeenschappen staan centraal en er wordt onder meer nieuwe kennis ontwikkeld over de rol van sleutelfiguren en wijkprofessionals. De kennis die het project oplevert moet gebruikt kunnen worden door lokale en landelijke overheden, maatschappelijke organisaties en (sociaal) ondernemers om beleid en regels aan te passen en om innovaties te versnellen.

Wat

Er kan maximaal 1.600.000 euro subsidie worden aangevraagd. De samenwerkende partijen moeten een eigen bijdrage/cofinanciering (in cash of in kind) leveren van minimaal 20% van het aangevraagde subsidiebedrag. Het project start uiterlijk 1 november 2024 en heeft een looptijd van maximaal 34 maanden. De subsidie kan worden aangevraagd voor onder personele kosten (van onder meer onderzoekers), materiële kosten en kosten voor communicatie & implementatie. Verder moet een deel van het budget gereserveerd worden voor organisatiekosten en het belonen van betrokken eindgebruikers.

Wanneer

Online informatiebijeenkomst, meld u HIER aan dan ontvangt u de Teams-link	28 februari 13.00 – 14.00 uur
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	14 mei 2024 14:00 uur
Ontvangst commentaar referenten	29 mei 2024
Deadline indienen wederhoor	5 juni 2024 om 14:00 uur
Interview	3 juli 2024
Besluit	Eind augustus
Uiterlijke startdatum	1 november 2024

2 Doel subsidieoproep

ZonMw wil met deze subsidieoproep kennis ontwikkelen over de rol van bestaanszekerheid, sociale relaties, ervaringskennis en lokale sturing & uitvoering in relatie tot sport- en beweegdeelname. Het doel is om met onderzoek en innovatie bij te dragen aan een transitie, waarin sociale ongelijkheid wordt verkleind en de sport- en beweegdeelname van mensen met een lage sociaaleconomische positie wordt vergroot.

Het inhoudelijke vertrekpunt voor deze subsidieoproep vormt het [strategisch plan](#) voor onderzoek en innovatie, dat in juli 2023 werd vastgesteld. Daarin staat dat meer kennis nodig is over de rol van bestaanszekerheid, sociale relaties, ervaringskennis en lokale sturing & uitvoering in relatie tot sport-

beweegdeelname. Deze vier factoren zijn belangrijk in het streven naar het verkleinen van sociale ongelijkheid, maar hoe die factoren invloed hebben is nog onduidelijk. De kennis die wordt ontwikkeld moet gebruikt kunnen worden door onder meer lokale en landelijke overheden, maatschappelijke organisaties en (sociaal) ondernemers om beleid en regels aan te passen en transformatieve (sociale) innovaties te versnellen. Een aanvragend consortium dient een nadere uitwerking van onderzoeksvragen te maken gekoppeld aan de vier factoren (hieronder toegelicht) en een plan hoe te komen tot antwoorden door middel van onderzoek en innovatie.

1. Bestaanszekerheid – Minder sporten en bewegen van mensen met een lagere sociaaleconomische positie (SEP) is een symptoom van een complexer geheel. Er is op dit moment geen zicht op in hoeverre inwoners het zelf ook een urgent probleem vinden dat zij minder sporten en bewegen. Daarbij is behoefte aan kennis die nader duidt wat de wisselwerking is tussen bestaanszekerheid en sport- en beweegdeelname. Kwalitatief onderzoek met gebruik van ervaringskennis naar de invloed van economisch, sociaal en cultureel kapitaal op sport- en beweegdeelname. Welke overtuigingen, normen en waarden spelen daarin een belangrijke rol?

2. Sociale relaties – Welke betekenissen hebben sociale relaties en sociale normen voor sport- en beweegdeelname in aandachtswijken? Er is kennis nodig over de waarde van relationele verbindingen, interpersoonlijke connecties, waarden en normen en sociale activiteiten van inwoners in relatie tot het wel of niet meedoen aan sport- en beweegactiviteiten. Bij dit thema gaat het om onderwerpen als de functie van sleutelfiguren/ brugfunctionarissen/ gidsen in de wijk, de invloed van de sociale structuur op sport en bewegen, informatievoorziening (netwerken, taal, kanalen) en de rol van moeders/gezinsleden.

3. Betrokkenheid inwoners – Hoe betrek je inwoners bij sportbeleid, -onderzoek en -innovatie? Hoe maak je ruimte voor vertrouwen om de betrokkenheid van inwoners te bevorderen en welke rol kan sport en bewegen daarin spelen?

4. Sturing en uitvoering – Het gaat hier om verschillende aspecten. Zo is meer duidelijkheid nodig over de rollen en verantwoordelijkheden in de wijk en specifiek de rol van sport- en beweegprofessionals. Daarbij is er op veel plekken behoefte aan ruimere kaders van beleid naar uitvoeringsinstanties, aan meer continuïteit in budget en mensen, en aan betere kennis en kunde om ervaringskennis te benutten bij het ontwikkelen van passend sport- en beweegaanbod.

Het is goed te beseffen bij de uitwerking van een subsidieaanvraag en plan van aanpak dat de vier factoren van een verschillende orde zijn en op verschillende niveaus spelen, maar dat er ook onderlinge relaties zijn. Het is belangrijk om te leren hoe ze elkaar beïnvloeden en er moet overstijgend worden gekeken welke rol ze spelen in de gewenste transitie.

Zo is het relevant beter te begrijpen wat de rol van bestaanszekerheid (1) is in relatie tot sport- en beweegdeelname, maar omgekeerd is de invloed van sport en bewegen op bestaanszekerheid beperkt. De sociale relaties (2) in buurten of binnen gemeenschappen met daarbij de rol van bijvoorbeeld sleutelfiguren, alsook de rol van lokale sturing & uitvoering (3) zijn concrete aspecten die in lokale experimenten bevestigd en uitgedaagd dienen te worden. Het benutten van ervaringskennis en betrokkenheid van inwoners (3) is daarbij een randvoorwaarde. Ondanks dat het belang daarvan breed onderkend wordt, lukt het nog maar beperkt om ervaringskennis bij praktijk- en beleidsontwikkeling in sport en bewegen te benutten.

Doelgroepen/ aandachtswijken/ gemeenschappen

Deze oproep richt zich op mensen met een lage sociaaleconomische positie (SEP) in brede zin. Vaak, ook bij eerder onderzoek naar sport- en beweegdeelname, wordt SEP bekeken aan de hand van iemands inkomen en opleiding. Er is een kloof qua sport- en beweegdeelname tussen mensen die praktisch zijn opgeleid en/of een lager inkomen hebben ten opzichte van mensen die een opleiding in het hoger onderwijs hebben afgerond en/of een hoger inkomen hebben ([CBS i.s.m. RIVM, 2022](#)). Vooral opleiding is een belangrijke verklarende factor voor verschillen. De kloof wordt niet kleiner ondanks allerlei beleidsprogramma's en waardevolle lokale initiatieven. Het zijn juist mensen met midden en hogere opleidingen waar de sportdeelname in de afgelopen jaren (iets) is toegenomen. In de hoofdtitel van het eerder geformuleerde 'wicked problem' stonden aandachtswijken centraal. Ook in het beoogde onderzoek en de plekken waar systeeminnovatie plaatsvindt moet de focus liggen op aandachtswijken in grote steden, waar een oververtegenwoordiging is van mensen met een opeenstapeling aan problemen. Tegelijk wonen mensen met een lage SEP, die minder sporten en bewegen, niet alleen in aandachtswijken en niet alleen in grote steden. Het is dan ook belangrijk dat onderzoekers het vraagstuk beschouwen vanuit een breder perspectief. Er zijn ook nog diverse vragen over de relatie tussen sport- en beweegdeelname en buurtkenmerken. Zo overlappen buurten

in Nederland waar de sportdeelname het laagst is nauwelijks met buurten waar het minst vaak wordt voldaan aan de beweegrichtlijnen ([Pulles e.a., 2023](#)). Het is de vraag of en hoe focus op aandachtswijken in beleid en op interventies gekoppeld aan buurtkenmerken bijdragen aan de gewenste transitie.

Een voorwaarde voor het project is dat systeeminnovatie in minimaal twee aandachtswijken uit grote steden plaatsvindt en in minimaal één niet grootstedelijke context.

Verder richt de beoogde kennisontwikkeling zich niet zozeer op specifieke subdoelgroepen (bijv. jeugd, ouderen, vrouwen met een migratieachtergrond). Het is belangrijk niet te denken in doelgroepen, maar eerder vanuit gemeenschappen en hoe professionals en beleidsmakers beter aansluiten op wat mensen in lokale gemeenschappen willen en op hun energie en kwaliteiten. Daarbij wordt er rekening gehouden met het feit dat mensen verschillen binnen de doelgroep lage SEP en binnen gemeenschappen.

Systeemexperimenten op meso niveau

Experimenten kunnen worden uitgevoerd en onderzocht op verschillende niveaus. Vaak wordt een onderscheid gemaakt tussen micro (bijv. gedrag van een individu), meso (bijv. rol van omgevingsfactoren) en macro (bijv. maatschappelijke ontwikkelingen). Qua aanpak en onderzoek is het belangrijk om in het beoogde project niet de nadruk te leggen op het micro niveau van personen of een doelgroep en bijv. de impact van concrete interventies op (individuele) gedragsverandering. Het beoogde onderzoek en systeemexperimenten dienen zich vooral te richten op het meso niveau, waarin omgevingsfactoren/ (beleids)programma/ implementatie-aanpakken invloed hebben op gemeenschappen. Door inzicht te krijgen in vernieuwende aanpakken op dat niveau worden aangrijpingspunten gevonden voor het aanpassen van beleid en regels en het versnellen van transformatieve (sociale) innovaties. Daarbij dient u opgedane inzichten ook te beschouwen op het macro niveau, waarbij bijvoorbeeld maatschappelijke ontwikkelingen en landelijk beleid bevorderend of belemmerend kunnen werken om daadwerkelijk bij te dragen aan transitie. Een onderbouwing is nodig over het niveau (of welke niveaus) waarop systeemexperimenten zullen worden ingericht en hoe de relatie tussen lokale praktijken en systeemstructuren en -dynamieken wordt onderzocht.

Bestaande programma's

De aanpak die wordt voorgesteld moet aansluiten op de vele initiatieven, programma's en structuren die er al zijn. Daarbij moet een duidelijke verdieping en vernieuwing plaatsvinden in relatie tot sport en bewegen. Er zijn al veel projecten in aandachtswijken en wijkbewoners & sleutelfiguren worden soms overspoeld met vragen door onderzoekers, projectleiders en beleidsontwikkelaars. Door aan te sluiten op waar al vertrouwensrelaties zijn gebouwd kan vermoedelijk snel en efficiënt aanvullend geëxperimenteerd worden. Zo liggen er bijvoorbeeld kansen voor verbinding met de zeven nieuwe [Living Labs Sport en lage SEP](#) die momenteel worden ondersteund vanuit Sportinnovator en ZonMw. En er zijn 20 gebieden in grote steden binnen het [Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid](#) (NPLV) waarin onder meer het ministerie van Binnenlandse Zaken meerjarig investeert. Daar liggen kansen om de plek van sport en bewegen te versterken en te onderzoeken. Meerdere van de betrokken gemeenten lijken geïnteresseerd in samenwerking. Ook de Beweegalliantie is in gesprek met NPLV en gemeenten over de plek van sport en bewegen in de gebiedsgerichte aanpakken van het NPLV.

Systeemtheorie met passende methoden

De voorgestelde aanpak moet gebaseerd zijn op een visie en theorie over transitie en een systeembenadering hanteren. Uit het voorstel dient duidelijk te worden welke systeemtheoretische benadering wordt gebruikt (bijvoorbeeld institutionele systeembenadering, sociale systeemtheorie, complex adaptieve systemen, organisatorische leertheorie, theory of change) en waarom deze is gekozen.

Methodologisch vraagt dit onderzoeksveld van transitie om nieuwe vormen van onderzoek die een integrerend karakter hebben, normatief zijn in ambities en willen bijdragen aan maatschappelijke verandering. Denk hierbij aan ontwerpgericht onderzoek, participatief onderzoek met cultuurdragers, multi-level perspectief van belangrijke stakeholders in kaart brengen en 'citizen science' benutten bij onderzoek en lokale systeeminnovaties.

Fasen/accenten

In de aanpak kunnen mogelijk twee fasen/accenten worden onderscheiden:

- Inzicht krijgen in de werkende mechanismen op basis van huidige praktijkvoorbeelden inclusief een analyse over opschaling van innovaties/ implementatie van kennis. Ook is een analyse over

de rol van (wijk)data in relatie tot de gewenste transitie gewenst en kan een inventarisatie plaatsvinden naar verklarende factoren van buurten met veel mensen met een lage SEP waar sport- en beweegdeelname (tegen de stroom in) hoog is.

- Meerjarig verdiepend onderzoek naar de rol van bestaanszekerheid, sociale relaties, ervaringskennis en lokale sturing & uitvoering met daaraan gekoppeld systeemexperimenten. De aspecten die binnen de fasen/accenten zijn beschreven moeten terugkomen in het voorstel. Wat betreft de eerste fase/accent gaat het om relatief overzichtelijke deelstudies die snel te organiseren zijn. Het tweede is complexer. Daar dienen onderzoek en systeemexperimenten uitgevoerd te worden gekoppeld aan een aantal specifieke gebieden (wijk, buurt of plaats).

Betekenis van sport en bewegen

Uit de subsidieaanvraag dient te blijken dat aanvragers kennis hebben over de verschillende manieren waarop naar de termen 'sport' en 'bewegen' wordt gekeken. Naast definities gaat het ook om hoe sport en bewegen onderling aan elkaar gerelateerd zijn, om de koppeling met duurzaam sport- en beweeggedrag en motivaties en betekenissen van mensen wat betreft sport. Duidelijk moet worden of en hoe dit terugkomt in het plan van aanpak.

Implementatie van kennis

Naast de samenwerking van onderzoekers en innovatoren met praktijk en beleid binnen het project, is het belangrijk dat kennis breder wordt gedeeld. Uit uw plan dient duidelijk te worden hoe kennisoverdracht is georganiseerd, hoe implementatie plaatsvindt en hoe de borging voor de praktijk in de toekomst plaatsvindt. Hierover wordt gedurende de uitvoering afgestemd met ZonMw. ZonMw gaat de komende periode aan de slag met het versterken van de kennisinfrastructuur en community-ontwikkeling rondom beide WP's.

2.1 Achtergrond

2.1.1. Wicked problem 1: Bewoners in aandachtswijken sporten minder – Gezonder leven en meedoen in de samenleving door meer te bewegen en sporten

Mensen die praktisch zijn geschoold of lage inkomens hebben sporten en bewegen structureel minder dan mensen die theoretisch zijn geschoold of hogere inkomens hebben. Deze uitdaging concentreert zich in aandachtswijken. Ondanks allerlei initiatieven en lokaal succesvolle projecten is deze kloof in de afgelopen decennia niet kleiner geworden. Om deze sociale ongelijkheid te verkleinen en iedereen te laten genieten van bewegen en sport is het nodig dat overheden, maatschappelijke organisaties en (sociaal) ondernemers beter inzicht hebben in verschillen. En dat mensen op een andere manier worden geholpen dan nu het geval is. In het [strategisch plan](#) voor onderzoek en innovatie is een uitwerking gegeven van de beoogde (systeem)verandering en kennisvraagstukken.

Het Mulier Instituut heeft in mei 2023 een [kennis- en innovatiescan](#) gepubliceerd over het wicked problem. De subsidie aanvraag dient aan te sluiten op eerder en lopend onderzoek en actuele beleidsontwikkelingen en aanvragers kunnen gebruik maken van dit overzicht.

2.1.2. MOOI in Beweging

De visie van [MOOI in Beweging](#) is een Nederland waar sport en bewegen altijd en overal kan, voor iedereen bereikbaar is, waarin sport verbindt en leuk, veilig en inclusief is. Het ZonMw programma draagt hieraan bij door een beweging op gang te brengen die ertoe leidt dat onderzoeks- en innovatietrajecten steeds meer en beter bijdragen aan maatschappelijke uitdagingen waar de samenleving en de sport- en beweegsector voor staan. Er zijn door het veld en opdrachtgevers zes wicked problems¹ geprioriteerd die het inhoudelijk kader vormen van MOOI in Beweging:

- Bewoners in aandachtswijken sporten minder
- Kinderen en jongeren bewegen minder en hun motoriek gaat achteruit
- Sport en bewegen wordt te weinig ingezet binnen de gezondheidszorg
- Vergroten en zichtbaar maken van maatschappelijk waarde topsport
- De sportinfrastructuur wordt te weinig gebruikt

¹ Wicked problems zijn uitdagingen waar de samenleving en de sport- en beweegsector voor staan en die blijven voortslepen zonder dat een oplossing in zicht is. Complexiteit, verschillende belangen en onzekerheid kenmerken wicked problems. Een doorbraak op systeemniveau is nodig die niet zonder een gezamenlijke inspanning van belanghebbenden uit diverse sectoren en met diverse (ook ongebruikelijke) perspectieven tot stand komt.

- De betaalbaarheid van sport staat onder druk

Daarnaast zijn er [drie dwarsdoorsnijdende thema's](#) vastgesteld die voor elk wicked problem relevant kunnen zijn:

- Integraal samenwerken en de klant centraal
- Techniek en data benutten
- Een veilig sportklimaat creëren

3 Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partij(en) kunnen/kan aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

1. De aanvraag wordt ingediend door een samenwerkingsverband van minimaal één hogeschool en één universiteit en (vertegenwoordiging van) de eindgebruikers zowel vanuit maatschappelijke instellingen² als vanuit gemeenten. Een hogeschool of universiteit fungeert als hoofdaanvrager en bestuurlijk verantwoordelijke. Andere samenwerkingspartners zijn mede-aanvrager.
2. Alle organisaties die niet onder punt 1 vallen. Bijvoorbeeld mbo-instellingen en bedrijven.

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun³. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

Daadwerkelijke samenwerking

Wanneer ondernemingen⁴ en onderzoeksorganisaties samenwerken aan het project, bestaat het risico dat de subsidie als ongeoorloofde staatssteun wordt beschouwd.

Volgens paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O⁵ is er geen sprake van (ongeoorloofde) staatssteun als de samenwerkende partijen aan bepaalde voorwaarden voldoen. Wanneer zij aan die voorwaarden voldoen, is sprake van 'daadwerkelijke samenwerking'. Zie voor de voorwaarden en toelichting [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#).

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen starten nadat een samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen. De projectactiviteiten mogen dus niet eerder starten.

Let op: het is niet mogelijk is om na de ondertekende samenwerkingsovereenkomst nieuwe organisatie(s) toe te (laten) voegen.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun

² Met maatschappelijke instellingen bedoelen we organisaties die zich primair richten op een maatschappelijke doel. Het zijn organisaties bijvoorbeeld gericht op sport, welzijn, jeugdwerk, zorg of onderwijs. Vaak zijn ze met professionals (en/of vrijwilligers) actief op wijkniveau en ze spelen een cruciale rol om mensen met een lage SEP te bereiken en ondersteunen.

³ Artikel 107 VWEU.

⁴ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&rid=7)

of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Samenwerking van een hogeschool en universiteit is een vereiste. Er wordt betrokkenheid van meerdere onderzoeksinstellingen met onderzoekers vanuit verschillende disciplines (bijv. sportkunde, sociale innovatie, bestuurskunde, antropologie, urban studies) verwacht, waarbij de hele kennisketen van fundamenteel tot toegepast onderzoek betrokken is. Verder moeten organisaties als gemeenten, maatschappelijke organisaties en (vertegenwoordigers van) inwoners uit lokale gemeenschappen duidelijk onderdeel zijn van het plan van aanpak. In onderlinge interactie wordt samengewerkt aan kennisontwikkeling en aanpak van het wicked problem.

Wat betreft de betrokkenheid van het hbo dient uit de aanvraag duidelijk te worden hoe er wordt samengewerkt met de SPRONG MOOI-groep. Hiervoor dient contact opgenomen te worden met Steven Vos, projectleider SPRONG MOOI (steven.vos@fontys.nl).

Ook dient duidelijk te worden of het mbo (bijvoorbeeld in relatie tot practoraten) onderdeel uitmaakt van het consortium.

Systeemexperimenten moeten worden uitgevoerd in minimaal 2 aandachtswijken uit grote steden en in minimaal één niet groot-stedelijke context. Toon in uw aanvraag aan dat de gekozen wijken of plaatsen hieraan voldoen, bijvoorbeeld door te verwijzen naar CBS cijfers over mate van stedelijkheid. Er moeten minimaal drie gemeenten en drie maatschappelijke organisaties (minimaal één per gemeente) als mede-aanvrager onderdeel uitmaken van het consortium.

Het is belangrijk dat (vertegenwoordigers van de) eindgebruikers betrokken zijn. Als eindgebruikers gaat het in de eerste plaats om inwoners en sleutelfiguren uit lokale gemeenschappen waar onderzoek en innovatie plaatsvindt. Ook kunnen ervaringsdeskundigen via organisaties als Sterk in armoede worden betrokken. Daarnaast zijn eindgebruikers van kennis bij dit vraagstuk ook maatschappelijke organisaties (vanuit sport, sociaal domein, zorg) gemeenten en bedrijfsleven (sociaal ondernemerschap). Het is belangrijk dat er ruimte is op de begroting voor de inzet van ervaringsdeskundigen. Dat kan door betaling, maar niet iedere ervaringsdeskundige wil dat. Bij voorkeur zorgt u ervoor dat u hier flexibel mee kunt omgaan (zie ook info [hier](#)). Verder wordt aangemoedigd dat wordt samengewerkt met 'unusual suspects' die niet direct bij het sport- en beweegveld betrokken zijn. Wat betreft implementatiekennis kan worden aangesloten op de expertise binnen het [Implementatienetwerk Sport en bewegen](#).

Tot slot moet mogelijke samenwerking met het Kenniscentrum Sport en Bewegen, het Sportinnovator-netwerk, Sport Data Valley en gemeenten van het Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid zijn verkend.

- Het [Kenniscentrum Sport en Bewegen](#) kan mogelijk een ondersteunende rol spelen bij onder meer het delen en verspreiden van kennis richting praktijk en beleid. Neem hiervoor contact op met Cees Vervoorn, via cees.vervoorn@kenniscentrumsportenbewegen.nl of 06- 51072868.
- Het Sportinnovator-netwerk bestaat naast het landelijk team uit ondernemers en innovatoren en [20 gecertificeerde innovatiecentra](#) met elk hun unieke expertise. Dit zijn mogelijk interessante samenwerkingspartners voor het verbinden met of verder brengen van innovaties in sport en bewegen. Meer informatie is in te winnen via info@sportinnovator.nl.
- [Sport Data Valley](#) vormt de landelijke data-infrastructuur met verschillende mogelijkheden voor onderzoekers en partnerorganisaties om in te zetten in onderzoek en/of innovatie. Afstemming over de mogelijkheden over hoe Sport Data Valley eventueel ingezet kan worden ten gunste van het project kan met Margot van Beusekom, via margot@sportdatavalley.nl of 06-53798153.
- Mogelijk dat systeemexperimenten kunnen worden gekoppeld aan één of enkele van de 20 gebieden uit het [Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid](#). Sommige vertegenwoordigers van die lokale aanpakken hebben reeds interesse getoond om te participeren. Voor afstemming kan contact worden gezocht met gebiedsadviseur Ron van den Ende, via ron.ende@minbzk.nl.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.

- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. ZonMw vraagt na honorering een concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) op en verleent subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde:

- Kan maximaal € 1.600.000,- worden aangevraagd. Het project start uiterlijk 1 november 2024 en heeft een looptijd van maximaal 34 maanden.
- Dienen partijen een eigen bijdrage/cofinanciering (in cash of in kind) te leveren van minimaal 20% van het aangevraagde subsidie bedrag.
- Mogen accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 1.600.000,-.

Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Reserveer minimaal 5% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Reserveer minimaal 15% van uw projectbudget voor organisatiekosten en het betrekken van specifieke expertise en praktijkpartners of eindgebruikers, die niet zozeer als mede-aanvrager onderdeel uitmaken van de samenwerking bij aanvang van het project. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Ureninzet ten behoeve van het project vanuit het Kenniscentrum Sport en Bewegen (KCSB), Sportinnovator (SI) en Sport Data Valley (SDV) die aansluit op de kernactiviteiten van deze organisaties, is niet subsidiabel en wordt niet in de begroting opgenomen.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
 - Projectbegroting
 - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een Letter of Commitment](#).

- Optioneel: Max 5 A4 met figuren en tabellen.

Extra bijlagen zijn niet toegestaan.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, kunt u terecht op [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4 Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen wordt u verwezen naar de infographic '[in 10 stappen subsidie aanvragen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#). De beoordelingsprocedure van de subsidieaanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de kwaliteit van de aanvraag door referenten, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor en een eindbeoordeling door de programmacommissie. De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. U wordt uitgenodigd voor een interviewvergadering om de aanvraag en het wederhoor nader toe te lichten en vragen te beantwoorden van de commissie. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd.

Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

4.2. Relevantiecriteria

- **Relevantie**
Het onderzoeksproject sluit aan bij het doel van de subsidieoproep. De gestelde kennisvragen zijn uitgewerkt in onderbouwde deelvragen. Het wordt duidelijk hoe de verwachte resultaten en/of opbrengsten bijdragen aan het doel van de subsidieoproep en een oplossing van het wicked problem. Beschrijf in welke mate het project aansluit bij de praktijk, o.a. in taal, de uitdagingen die in de praktijk leven en in verbinding met bestaande structuren, initiatieven en beleidsprogramma's (waaronder NPLV en Living labs). Belangrijk is dat duidelijk wordt hoe wordt aangesloten op eerder en lopend onderzoek en welke verdieping of vernieuwing plaatsvindt. Er zijn verschillende gebieden (buurten, plaatsen/gemeenschappen) betrokken waar onderzoek en (systeem)innovatie zal plaatsvinden. De buurten of plaatsen zijn onderling divers en uit de aanvraag blijkt welke verschillen er zijn (o.a. demografische kenmerken, sociaal-cultureel, omgevingsfactoren, belemmeringen). Ook is duidelijk wat de huidige sport- en beweegdeelname daar is.
- **Participatie van eindgebruikers**
Uit de aanvraag wordt duidelijk hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Het gaat dan specifiek om mensen die in armoede hebben geleefd en/of praktisch zijn opgeleid, wijkprofessionals (vanuit

verschillende domeinen), sportaanbieders en vertegenwoordigers van lokaal beleid. Bij 'betrekken' gaat het naast raadplegen of advies inwinnen bij voorkeur ook om concreet samenwerken aan kennisontwikkeling en innovatie en om (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project.

- **Innovatie**
(Systeem)verandering is alleen mogelijk als patronen en 'oude' gewoonten worden doorbroken. De aanvraag toont aan dat het voorgestelde plan daadwerkelijk zorgt voor vernieuwing en een andere aanpak dan momenteel het geval is.
- **Impact**
Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Uit de aanvraag wordt de potentiële impact van de nieuwe kennis voor de praktijk duidelijk. Daarnaast wordt duidelijk hoe de kennisoverdracht is georganiseerd, hoe implementatie plaatsvindt en hoe de borging voor de praktijk in de toekomst plaatsvindt en hoe gebruikers daarin zijn betrokken. Beschrijf de activiteiten om de kennis in de praktijk te laten landen.
- **Toegang tot data**
ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw uitgewerkte subsidieaanvraag hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan of en hoe u aansluit bij Sport Data Valley en hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.

4.3. Kwaliteitscriteria

- **Probleemstelling en doelstelling**
Beschrijf kort en bondig de doelstelling(en) van het project. Let daarbij op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- **Plan van aanpak**
Beschrijf en onderbouw het onderzoeksontwerp, de gebruikte onderzoeksmethoden en analysetechnieken en de beoogde uitkomsten. Uit deze beschrijving wordt duidelijk hoe de methoden aansluiten bij het onderzoeksveld van transitie en op welke manier analysetechnieken betrouwbare resultaten borgen. Het is duidelijk vanuit welk systeemtheoretische benadering het beoogde onderzoek wordt uitgevoerd en waarom deze is gekozen. Maak duidelijk hoe ervaringskennis wordt ingezet bij onderzoek binnen lokale (systeem)experimenten. Zet duidelijk uiteen hoe kennisontwikkeling in de experimentomgevingen gaan bijdragen aan antwoorden op de centrale kennisvragen. Beschrijf wat de (theoretische) onderbouwing van de gekozen werkwijze(n) is. Beschrijf welke activiteiten uitgevoerd zullen worden.
- **Haalbaarheid**
Werk een tijdsplanning uit waarin duidelijk wordt welke activiteiten wanneer en door wie worden uitgevoerd. Zorg voor een balans tussen SMART formulering en ruimte om tussentijds bij te sturen en andere accenten te leggen. Laat zien op welke manier bijsturing mogelijk is en wordt georganiseerd. Leg uit waarom het aannemelijk is dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. Neem hierin ook de aansturing van het consortium mee. Beschrijf tevens mogelijke risico's en hoe deze worden beheerst.
- **Expertise en ervaring**
Beschrijf de samenstelling van de projectgroep en op welke wijze deze bijdraagt aan de kwaliteit van het project. Passende expertise wat betreft onderzoek, innovatie en implementatie is betrokken. Er is expertise aanwezig wat betreft definities van 'sport' en 'bewegen' en motivaties en betekenissen van mensen daarbij. In de projectgroep zijn naast deskundigen die de sportsector en het sociaal domein goed kennen ook 'unusual suspects' uit andere sectoren en/of onderzoeksdisciplines betrokken. Maak duidelijk wie op welke wijze bij het onderzoeksproject is betrokken. Beschrijf de samenhang, complementariteit en diversiteit van de partners. Daarnaast

zijn de taken en rollen van de projectleider en andere betrokkenen, waaronder de eindgebruiker, helder uitgewerkt en sluiten aan bij het doel van het project. Er is duidelijk welke aanvullende ervaring of expertise nog wordt beoogd in de projectgroep (en later tijdens de uitvoering wordt betrokken). Helder dient te zijn of en welke rol het Kenniscentrum Sport en Bewegen, Sport Data Valley en het Sportinnovator-netwerk spelen.

4.4. Prioriteitstelling

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

Relevantie Kwaliteit	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant	Onvoldoende relevant
Zeer goed	1	4	Afwijzen	Afwijzen
Goed	2	5	Afwijzen	Afwijzen
Voldoende	3	6	Afwijzen	Afwijzen
Matig	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen
Onvoldoende	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren:

- Beoordelingscriterium Expertise en ervaring
- Beoordelingscriterium Impact

5 Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Projectideeën/ subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen uitgewerkte subsidieaanvraag is **14 mei 2024, om 14.00 uur**.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, sportenbewegen@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Op woensdag 28 februari van 13.00 -14.00 uur is er een online informatiebijeenkomst. Naast een toelichting op de oproep is er ruimte om vragen te stellen over de inhoud en procedure. U kunt u [HIER](#) aanmelden en dan ontvangt u een Teams-link.

Neem verder voor inhoudelijke vragen contact op met: Jarno Hilhorst (senior programmamanager), 070 515 0376, sportenbewegen@zonmw.nl.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#)
- [Format begroting \(Daeb 2023\)](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- <https://mooibeweging.nl/>

6 Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#)

6.1 Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen in een vastgelegde inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op het ontwerp en de uitvoer van de samenwerking, de financiële risico's te delen, op afstand van elkaar te staan (onafhankelijkheid) en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding – kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking.

Daadwerkelijke samenwerkingsvereisten [paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I](#):

1. Het betreft een samenwerking tussen
 - a. ten minste twee onafhankelijke partijen;
 - b. waarvan ten minste één partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie⁶ en één partij die kwalificeert als onderneming, die
 - c. op basis van een in het projectvoorstel beschreven taakverdeling (project governance) een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
 - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
 - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
 - f. duidelijke omschrijving van de activiteiten per projectpartij in werkpakketten en een bijbehorende duidelijke begroting, waarin duidelijk wordt welk deel van de subsidie op welk deel van de activiteiten en werkpakketten betrekking heeft, en
 - g. de projectresultaten delen, en
 - h. waarbij de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie, zijnde:
 - i. opleiding
 - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. Een of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (mede middels verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.
3. De beoogde activiteiten vallen binnen de categorieën fundamenteel, industrieel onderzoek en/of experimentele ontwikkeling.⁷
4. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
5. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
6. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn.

Voorwaarden Subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dienen de volgende aspecten duidelijk omschreven te worden. Geef duidelijk aan welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijf per samenwerkende partij:

- of dit een onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie) betreft
- welke rollen en taken de partij heeft binnen de samenwerking
- welke activiteiten door partij zullen worden uitgevoerd
- welk deel van de subsidie beoogd is voor welke partij (begroting)

EN

- Op welke manier de (hoofd-)activiteit voldoet aan de criteria van fundamenteel of industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling.
- in een verklaring dat partijen financieel en juridisch onafhankelijk van elkaar zijn

⁶ Par. 1.3 onder ee) [Kaderregeling O&O&I](#)

⁷ Par. 1.3 onder j), m) en q) [Kaderregeling O&O&I](#)

Voorwaarden samenwerkingsovereenkomst

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen dan starten nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen.

Op de ZonMw website kunt u meer informatie vinden over de voorwaarden en een voorbeeld overeenkomst vinden. U wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van het voorbeeld, dit is opgesteld in lijn met de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Zie voor meer informatie en voorwaarden de [ZonMw website](#).

In de samenwerkingsovereenkomst moet onder andere een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten opgenomen worden. Deze bepaling regelt dat:

- de resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed verspreid worden;
- de uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden. Het uitgangspunt daarbij is ‘uitvinder is eigenaar’;
- de onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar (gedeelde-) intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm’s length-voorwaarden plaats te vinden.

U moet tijdig een definitieve maar nog niet ondertekende versie van de samenwerkingsovereenkomst aanleveren die voldoet aan genoemde voorwaarden voor beoordeling door ZonMw.

Uitvoering Project

Het gehele project moet worden uitgevoerd met inachtneming van de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Als niet of niet langer (deels) aan die vereisten wordt voldaan, bestaat het risico op verstrekking van onrechtmatige staatssteun aan betrokken ondernemingen en zal (dat deel van) de subsidie niet verstrekt of ingetrokken kunnen worden.

Let op: het is niet mogelijk is om na de ondertekende samenwerkingsovereenkomst nieuwe organisatie(s) toe te (laten) voegen.